

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obo/14/2019
Identifikačné číslo spisu: 1000898218
Dátum vydania rozhodnutia: 20.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1000898218.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej, v konkurznej veci úpadcu Slovenská kreditná banka, a.s. „v konkurze“ so sídlom Námestie SNP 13, 814 99 Bratislava, IČO: 31 323 936, s ustanovenou správkyňou konkurznej podstaty JUDr. Mgr. Ingrid Gyžeresovou, Alžbetínske námestie 328, 929 01 Dunajská Streda, o konečnej správe o speňažovaní majetku z podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu, o odvolaní JUDr. Jána Havláta, Rudnayovo námestie 1, 811 01 Bratislava, správcu konkurznej podstaty úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. v konkurze, so sídlom nám. Dr. Alberta Schweitzera 194, 916 01 Stará Turá, IČO: 00 152 650, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1K/118/2000-4304 z 29. júla 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1K/118/2000-4304 z 29. júla 2019 v napadnutej časti p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „konkurzný súd“) prvým výrokom napadnutého uznesenia (ďalej aj „rozhodnutie“) neschválil zaradenie pohľadávky CHIRANA-PREMA a.s. v konkurze, Stará Turá, vo výške 1.643.318,06 Eur ako pohľadávky podľa § 31 ods. 1, 2, 3 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení platnom do 31.07.2000 (ďalej len „ZKV“) pod čl. VI. bod 6.1. konečnej správy o speňažovaní majetku z podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu, doručenej súdu dňa 29.05.2019 a jej uvedenia v prílohe č. 1 pod poradovým číslom 75. Druhým výrokom rozhodol, že vo zvyšnej časti konečnú správu schvaľuje s tým, že suma uvedená v čl. VI. bod 6.1. konečnej správy sa upravuje zo sumy 3.077.374,87 Eur na čiastku 1.434.056,81 Eur a v čl. VIII. konečnej správy sa suma určená na uspokojenie veriteľov upravuje zo sumy 8.580.749,71 Eur na čiastku 10.224.067,77 Eur. Tretím a štvrtým výrokom zamietol námietky konkurzných veriteľov Fond ochrany vkladov, Kapitulska 12, 812 47 Bratislava a OTP Banka Slovensko, a.s., Štúrova 5, 813 54 Bratislava.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že správkyňa konkurznej podstaty úpadcu Slovenská kreditná banka, a.s. „v konkurze“ (ďalej aj „úpadca“ alebo „SKB, a.s.“) mu dňa 29.05.2019

predložila konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu (ďalej aj „konečná správa“), ktorú preskúmal a upovedomil o nej úpadcu a konkurzných veriteľov. V zákonom stanovenej lehote podali proti konečnej správe námietky dvaja konkurzní veritelia - Fond ochrany vkladov a OTP Banka Slovensko, a.s., Bratislava (ďalej aj „konkurzní veritelia“ alebo „veritelia“), ktorí namietali, že správkyňa konkurznej podstaty úpadcu (ďalej aj „správkyňa“) zaradila medzi nároky proti podstate, ktoré majú byť prednostne uhradené z konkurznej podstaty úpadcu aj pohľadávku úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. na vrátenie peňažnej sumy 1.643.318,06 Eur. Táto pohľadávka bola právoplatne priznaná rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 66Cbi/148/2000-269 z 25.04.2012 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 5Obo/60/2012, 5Obo/61/2012 z 19.09.2013 v konaní o odporovateľnosť právneho úkonu, v ktorom súdy neprihľadli na námietku, že uvedená pohľadávka mala byť správcom konkurznej podstaty úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. prihlásená v zmysle § 20 ZKV v konkurze úpadcu SKB, a.s.

3. Súd prvej inštancie poukázal na ďalší obsah námietok oboch konkurzných veriteľov, a to že pohľadávka úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. by nemala byť uhradená, nakoľko nepredstavuje zákonný titul na uhradenie z dôvodu, že žaloba na určenie neúčinnosti právneho úkonu a na vrátenie peňažnej náhrady bola podaná na súde pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu SKB, a.s. a v čase vyhlásenia konkurzu sa o pohľadávke už viedlo súdne konanie. Ako ďalší dôvod veritelia s poukazom na § 20 a § 22 ZKV uviedli, že dňa 10.06.2004 sa konalo prieskumné pojednávanie, avšak do tohto dátumu správca konkurznej podstaty úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. neprihlásil predmetnú pohľadávku v konkurze úpadcu SKB, a.s. ako tzv. podmienenú pohľadávku, o ktorej sa vedie súdny spor, a ktorej priznanie závisí od súdneho rozhodnutia. Konkurzní veritelia poukázali na § 31 ods. 1 až 3 a § 32 ods. 1 a 2 ZKV a uviedli, že pohľadávka úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. nepredstavuje taký druh nároku, ktorý by bol v zmysle uvedených ustanovení určený na uspokojenie a ani ho nie je možné podradiť pod niektorú z tam uvedených skupín pohľadávok, a zároveň je vylúčený z uspokojenia podľa § 33 ods. 1 písm. f/ ZKV, pretože nebol uplatnený prihláškou ako podmienená pohľadávka v konkurze podľa § 20 ZKV. V námietkach ďalej konkurzní veritelia poukázali aj na to, že vyššie uvedené rozsudky Krajského súdu v Bratislave a NS SR v konaní neriešili otázky týkajúce sa splnenia zákonných predpokladov pre uznanie a vyplatenie priznaného nároku podľa iných špecifických ustanovení ZKV, ktoré je v konkurze potrebné tiež vziať do úvahy. Navrhli, aby konkurzný súd schválil konečnú správu tak, že neuhradené prednostné pohľadávky v zmysle čl. VI konečnej správy, určené na uhradenie z konkurznej podstaty, nebudú obsahovať pohľadávku úpadcu CHIRANA-PREMA a.s., ktorá bude z uspokojenia vylúčená, celková suma prednostných pohľadávok bude predstavovať sumu 1.434.056,81 Eur a suma určená na uspokojenie konkurzných veriteľov bude zvýšená na sumu 10.224.067,77 Eur.

4. Správkyňa konkurznej podstaty úpadcu SKB, a.s. sa s argumentáciou oboch veriteľov v podstate stotožnila, pričom uviedla, že rovnakú námietku (že predmetná peňažná pohľadávka nebola prihlásená podľa § 20 ZKV) uplatnila v priebehu súdneho konania sp. zn. 66Cbi/148/2000, avšak súd na jej námietku neprihliadol s odôvodnením, že § 15, § 16 a § 20 ZKV majú rovnocenné postavenie a práva takto uplatnené taktiež, pričom ak by mal zákonodarca v úmysle, aby správca CHIRANA-PREMA a.s. v prípade vyhlásenia konkurzu na SKB, a.s. postupoval v zmysle § 20 ZKV, bol by to upravil v ZKV. Námietky konkurzných veriteľov tak nemajú oporu v záveroch rozsudkov Krajského súdu v Bratislave a NS SR, podľa ktorých odporovateľný právny úkon podľa § 15 a § 16 ZKV nevyžadoval prihlásenie nároku podľa § 20 ZKV, uspokojenie tohto nároku vyplýva z § 16 ods. 4 ZKV a aplikácia § 31, § 32 a § 33 ods. 1 písm. f/ ZKV sa v tomto prípade neuplatní.

5. Po preskúmaní námietok veriteľov, vyjadrenia správkyne konkurznej podstaty, rozhodnutí vo veci odporovateľného právneho úkonu a obsahu spisu konkurzný súd mal preukázané, že predmetom konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 66Cbi/148/2000 bol návrh na určenie neúčinnosti právneho úkonu z titulu jeho odporovateľnosti a zaplatenie sumy 1.643.318,06 Eur, uplatnený správcom konkurznej podstaty úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. (ako žalobcom) proti SKB, a.s. (ako žalovanej), na ktorej majetok v tom čase ešte nebol vyhlásený konkurz. Predmetná pohľadávka bola priznaná rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 66Cbi/148/2000-629 z 25.04.2012 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 5Obo/60/2012, 5Obo/61/2012 z 19.09.2013, pričom až v priebehu týchto

súdnych konaní bol na majetok SKB, a.s. vyhlásený konkurz. Poukázal na § 20 a § 21 ZKV a rešpektujúc závery súdov, ku ktorým dospeli v uvedenom konaní vo vzťahu k § 15, § 16 a § 20 ZKV uviedol, že súdmi priznaný nárok je potrebné považovať za pohľadávku CHIRANA-PREMA a.s., ktorá bola riadne prihlásená do konkurzného konania voči úpadcovi SKB, a.s.

6. Konkurzný súd však nepovažoval za správny postup správkyne konkurznej podstaty úpadcu SKB, a.s., ktorá pohľadávku úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. v konečnej správe zaradila medzi pohľadávky určené na uspokojenie podľa § 31 ods. 1, 2, 3 ZKV v znení do 31.07.2000. Tento názor odôvodnil tým, že ZKV taxatívne vymenúva pohľadávky spadajúce pod režim § 31 a tento výpočet nie je možné rozšíriť o ďalšie nároky veriteľov, a to ani o súdmi priznaný nárok veriteľa CHIRANA-PREMA a.s. Spornú pohľadávku preto v konkurze nemožno uspokojiť prednostne podľa § 31 ods. 1 až 3, resp. § 32 ods. 1 ZKV, a zároveň nemá ani povahu pohľadávky podľa § 32 ods. 2 písm. a/ až c/ ZKV, t. j. pohľadávky prvej, druhej a tretej triedy. Nárok veriteľa CHIRANA-PREMA a.s. predstavuje tzv. ostatnú pohľadávku - pohľadávku štvrtej triedy - podľa § 32 ods. 2 písm. d/ ZKV. Vzhľadom na uvedené konkurzný súd - vo vzťahu k tejto pohľadávke - v konečnej správe rozhodol tak, ako je uvedené v prvom výroku napadnutého rozhodnutia. Námietskam veriteľov Fond ochrany vkladov a OTP Banka Slovensko, a.s., Bratislava súd vyhovel v časti, v ktorej namietali zaradenie pohľadávky CHIRANA-PREMA a.s. ako pohľadávky podľa § 31 ods. 1, 2, 3 ZKV, v časti upravenia sumy v čl. VI. bod 6.1. konečnej správy a súčasne v časti sumy určenej na uspokojovanie veriteľov v zmysle čl. VIII. konečnej správy. V zostávajúcej časti ohľadom vylúčenia pohľadávky CHIRANA-PREMA a.s. podľa § 33 ods. 1 písm. f/ ZKV z dôvodu jej neprihlásenia do konkurzu v lehote a spôsobom podľa § 20 ZKV konkurzný súd námietky zamietol, nakoľko predmetnú pohľadávku považoval za nárok podľa § 32 ods. 2 písm. d/ ZKV.

7. Proti prvému a druhému výroku uznesenia súdu prvej inštancie podal odvolanie správca konkurznej podstaty úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. (ďalej aj „odvolateľ“), ktorý namietal, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je nezákonné a nesprávne z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Navrhol, aby ho odvolací súd zrušil alebo zmenil tak, že v prvom výroku schváli zaradenie pohľadávky CHIRANA-PREMA a.s. vo výške 1.643.318,06 Eur ako pohľadávky podľa § 31 ods. 1, 2, 3, ZKV v znení platnom do 31.07.2000 podľa čl. VI. bod 6.1. konečnej správy o speňažovaní majetku z podstaty a vyúčtovaní odmeny a výdavkov správcu, doručenej súdu dňa 29.05.2019 a jej uvedenia v prílohe č. 1 pod poradovým číslom 75 a súčasne zmení aj závislý druhý výrok napadnutého uznesenia.

8. Odvolateľ poukázal na to, že ide o nárok z neúčinného právneho úkonu (zmluvy o sprostredkovaní č. 1/D/98 z 08.01.1998), ku ktorému došlo medzi CHIRANA-PREMA a.s. a SKB, a.s. a spočívajúci v povinnosti SKB, a.s. vrátiť do konkurznej podstaty CHIRANA-PREMA a.s. sumu 1.643.318,06 Eur, a to na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 66Cbi/148/2000-269 z 25.04.2012 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 5Obo/60/2012, 5Obo/61/2012 z 19.09.2013. Z hľadiska účinkov týchto rozhodnutí je pritom rozhodujúce, že výrok I rozsudku Krajského súdu v Bratislave má deklaratórne účinky a výrok II má účinky konštitutívne, pričom SKB, a.s. by bola povinná vrátiť predmetnú sumu aj bez rozhodnutia o relutárnej náhrade, ako to expressis verbis vyplýva z § 16 ods. 4 ZKV. S ohľadom na účel konkurzu vyjadrený práve v § 2 ods. 2 ZKV je nesporné, že konkurzní veritelia SKB, a.s. nemôžu byť pomerne uspokojovaní z majetku, ktorý jeho podstatu nikdy netvoril. Z uvedeného je preto zrejmé, že požadovaná peňažná náhrada ako nárok CHIRANA-PREMA a.s. mala byť vrátená už v priebehu konkurzu, pretože v danom prípade sa nejedná o uspokojovanie nároku veriteľa v konkurze. Neúčinný právny úkon nemôže zakladať účinky nadobudnutia vlastníckeho práva (v danom prípade vlastníckeho práva k peniazom, ktoré bola SKB, a.s. povinná vrátiť CHIRANA-PREMA a.s.).

9. Za podstatné odvolateľ považoval to, že správkyňu konkurznej podstaty úpadcu SKB, a.s. opakovane vyzýval na vrátenie priznanej sumy, pričom správkyňa ho opakovane ubezpečovala, že do skončenia konkurzu SKB, a.s. bude súdom priznaný nárok v prospech CHIRANA-PREMA a.s. vyriešený postupom podľa ZKV, v zmysle čoho aj postupovala, keď do konečnej správy zaradila nárok CHIRANA-PREMA a.s. ako pohľadávku podľa § 31 ods. 1 až 3 ZKV. Namietal preto, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď jeho pohľadávku zaradil do inej (štvrtej) triedy ako správkyňa

konkurznej podstaty, pričom ak tak urobil, mal o tom procesne rozhodnúť vo výroku napadnutého rozhodnutia, a nielen v jeho odôvodnení. Konečná správa o speňažovaní majetku procesne predchádza vydaniu rozvrhového uznesenia a je tak rozhodujúce, akým spôsobom sa konečná správa s nárokom CHIRANA-PREMA a.s. vysporiada. Ak by sa nároky konkurzných veriteľov úpadcu SKB, a.s. uspokojili aj z peňažného majetku, ktorý nikdy netvoril jeho konkurznú podstatu, vznikol by protiprávny stav v rozpore s účelom konkurzu a zároveň by došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane veriteľov. Z uvedeného tak vyplýva, že konkurzný súd vec nesprávne právne posúdil, pričom jeho rozhodnutie je zároveň v rozpore s princípom právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, nakoľko je nepochopiteľné, ako mohol ten istý súd dospieť k záveru, že nárok CHIRANA-PREMA a.s. nebude uspokojený, keď predtým rozsudkom uložil SKB, a.s. v plnej výške uspokojiť nárok CHIRANA-PREMA a.s.

10. Dôvod odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP - že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že nesprávnym procesným postupom došlo na strane CHIRANA-PREMA a.s. k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces - odvolateľ odôvodnil v doplnení svojho odvolania. Namietal nesprávny záver súdu prvej inštancie o zaradení nároku CHIRANA-PREMA a.s. do štvrtej triedy, na čo súd nemal žiadny právny dôvod. Uviedol, že je možné, že ustanovenia § 31 a § 32 ZKV v znení účinnom do 31.07.2000 nepočítali so situáciou, aká nastala v predmetnom prípade. Zákonodarcu totiž pri koncipovaní ZKV vychádzal z premisy, že z rozvrhu majú byť uspokojované iba pohľadávky prihlásené postupom podľa § 20 ods. 1 a nasl. ZKV, a to z majetku získaného speňažením konkurznej podstaty. Právny vzťah medzi CHIRANA-PREMA a.s. a SKB, a.s. bol však konštituovaný rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 66Cbi/148/2000-269 z 25.04.2012 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 5Obo/60/2012, 5Obo/61/2012 z 19.09.2013. Nie je vzťahom konkurzného veriteľa a úpadcu a nie je ani vzťahom, kedy by CHIRANA-PREMA a.s. mala byť pomerne uspokojovaná z výťažku zo speňaženia konkurznej podstaty. Po právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Bratislave neexistovala na strane správkynke konkurznej podstaty SKB, a.s. žiadna právna a ani faktická prekážka, ktorá by jej bránila v tom, aby splnila povinnosť uloženú právoplatným a vykonateľným rozhodnutím. V súvislosti s úpravou ZKV v znení účinnom do 31.07.2000 odvolateľ poukázal na článok 4 CSP, upravujúci analógiu legis a analógiu iuris a reflektujúci zákaz odopretia spravodlivosti, kedy sudca nemôže neprejednať spor a nerozhodnúť, ak chýba výslovná právna úprava prejednávanej právnej veci. Ak súd konštatoval, že § 31 ods. 1 až 3 ZKV obsahoval taxatívny výpočet pohľadávok proti podstate, nezohľadňujúci osobitnú povahu a obsah právneho vzťahu medzi CHIRANA-PREMA a.s. a SKB, a.s., mal použiť ustanovenie svojím obsahom a účelom podobné a podľa neho posúdiť aj právnu vec, ktorá do hypotézy právnej normy nebola výslovne poňatá. V posudzovanom prípade ide o ustanovenie § 31 ods. 2 ZKV, definujúce pohľadávky proti podstate ako pohľadávky, ktoré vznikli počas konkurzu, a to aj s ohľadom na následnú právnu úpravu ZKV účinnú od 1.08.2000, v ktorej zákonodarcu definoval rozsah pohľadávok proti podstate univerzálnejšie. Nevrátenie peňažnej sumy zo strany SKB, a.s., o ktorú boli konkurzní veritelia CHIRANA-PREMA a.s. ukrátení odporovateľným právnym úkonom a rozdelenie týchto prostriedkov medzi veriteľov SKB, a.s., by bolo v rozpore s účelom ZKV, pretože nie je cieľom konkurzu pomerne uspokojiť veriteľov úpadcu SKB, a.s. z majetku, ktorý do jeho podstaty nikdy nepatril a zároveň zamedziť pomernému uspokojeniu veriteľov úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. z majetku patriaceho do konkurznej podstaty tohto úpadcu.

11. K odvolaniu podal vyjadrenie Fond ochrany vkladov (ďalej aj „FOV“) so sídlom v Bratislave, ktorý je konkurzným veriteľom úpadcu Slovenská kreditná banka, a.s. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“) odvolanie v celom rozsahu zamietol a napadnuté uznesenie potvrdil. S tvrdením odvolateľa, že peňažné prostriedky, na ktorých vrátenie bol úpadca zaviazaný rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 66Cbi/148/2000-269 z 25.04.2012 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 5Obo/60/2012, 5Obo/61/2012 z 19.09.2013 nikdy netvorili konkurznú podstatu úpadcu a jeho konkurzní veritelia nemôžu byť z takéhoto majetku pomerne uspokojovaní, sa nestotožnil, s poukazom na § 2 ods. 2 a § 6 ods. 1 a 2 ZKV. Uviedol, že úpadcovu konkurznú podstatu tvorili a tvoria všetky veci, byty, nebytové priestory, práva a iné majetkové hodnoty (najmä peňažné prostriedky), ktoré mu patrili v deň vyhlásenia konkurzu a majetok, ktorý úpadca nadobudol počas konkurzu, a teda aj prostriedky, ktoré predstavujú uvedeným rozsudkom priznaný nárok odvolateľa. Na prípadné vylúčenie

veci z konkurznej podstaty slúži inštitút tzv. vylučovacej (excindančnej) žaloby. Vyššie uvedeným rozsudkom priznaný nárok odvolateľa nemožno považovať za peňažné prostriedky, ktoré by mali byť z konkurznej podstaty úpadcu vylúčené, pretože odvolateľovi bol síce priznaný peňažný nárok, ten však predstavuje pohľadávku odvolateľa ako konkurzného veriteľa, ktorý môže byť uspokojovaný výlučne postupom podľa § 31 a § 32 ZKV ako ustanovení lex specialis. V tejto súvislosti poukázal aj na to, že Krajský súd v Bratislave a NS SR rozhodovali o nároku odvolateľa na peňažné plnenie výlučne z pohľadu § 15 a § 16 ZKV, a nie z pohľadu splnenia predpokladov na jeho uspokojenie ako pohľadávky v rámci konkurzného konania. Zároveň súdy vyslovili názor, že § 15 a § 16 ZKV sú rovnocenné vo vzťahu k § 20 ZKV, čím potvrdili, že rozsudkom priznaný nárok odvolateľa predstavuje jeho pohľadávku ako pohľadávku veriteľa proti úpadcovi v konkurze.

12. Podľa FOV odvolateľ sám v odvolaní potvrdil, že jeho nárok má povahu pohľadávky v rámci konkurzu, na základe čoho má postavenie konkurzného veriteľa, keď v odvolaní uviedol, že správca konkurznej podstaty úpadcu SKB, a.s. postupoval správne, ak v konečnej správe jeho nárok zaradil medzi prednostné pohľadávky podľa § 31 ods. 1 až 3 ZKV. Rovnako tým potvrdil aj to, že pre účely uspokojovania pohľadávok v rámci konkurzu nie je smerodajný postup podľa § 16 ods. 4 ZKV, ale musí byť dodržaný postup podľa príslušných ustanovení ZKV, identifikujúcich jednotlivé druhy pohľadávok, vrátane k nim prináležiacich postupov pre ich uspokojenie.

13. FOV vyjadril nesúhlas s námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci v súvislosti so zaradením nároku odvolateľa do štvrtej triedy a nepremietnutím tohto záveru do výroku napadnutého uznesenia. Uviedol, že pohľadávka odvolateľa nemá povahu žiadnej z pohľadávok spadajúcich pod právny režim § 31 ZKV a nárok odvolateľa tak nie je možné uspokojiť ako prednostnú pohľadávku postupom podľa § 31, resp. § 32 ods. 1 ZKV a nejde zároveň ani o pohľadávku 1. až 3. triedy v zmysle § 32 ods. 2 ZKV. Môže preto predstavovať len ostatnú pohľadávku podľa § 32 ods. 2 písm. d/ ZKV. Poukázal na to, že konkurzný súd nemôže procesne rozhodovať o zaradení jednotlivých pohľadávok do tried, nakoľko je to výlučne predmetom konania o rozvrhu. Na základe uvedeného môže byť preto posúdenie povahy pohľadávky odvolateľa a jej zaradenie do príslušnej triedy deklarované výlučne v odôvodnení uznesenia.

14. K odvolaniu sa písomne vyjadrila aj správkyňa konkurznej podstaty úpadcu SKB, a.s., ktorá uviedla, že o nároku odvolateľa a jeho konkrétnom zaradení postupom podľa § 32 ZKV bude konkurzný súd rozhodovať až v rámci rozvrhu, po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o schválení konečnej správy. Z uvedeného dôvodu nemohol súd vo výroku napadnutého uznesenia rozhodnúť o zaradení pohľadávky odvolateľa a neboli tak porušené žiadne procesné práva odvolateľa, nakoľko tieto bude môcť v plnom rozsahu uplatniť v rámci konania o rozvrhu.

15. Nestotožnila sa s názorom odvolateľa, že súd sa dostal do rozporu so svojím predchádzajúcim názorom, keď správcovi uložil povinnosť nárok v plnom rozsahu uspokojiť a po právoplatnosti rozsudku o odporovacej žalobe odvolateľa vyzýval správcu na vrátenie relutárnej náhrady vo výške určenej rozhodnutím súdu. Poukázala na to, že súd nikdy nevydal opatrenie, ktorým by uložil správcovi povinnosť zaplatiť odvolateľovi súdom priznaný nárok. List súdu zo dňa 2.12.2013 nemožno považovať za uloženie povinnosti správcovi zaplatiť odvolateľovi nárok a ani za výzvu, aby správca tento nárok odvolateľovi zaplatil. Z obsahu výzvy súdu jednoznačne vyplýva, že súd vyzval správcu na oznámenie, či nárok priznaný právoplatným rozsudkom súdu odvolateľovi zaplatil a ak nie, mal uviesť prekážky, ktoré mu v tom bránia. Nie je preto možné sa stotožniť so záverom odvolateľa, že súd sa pri svojom rozhodovaní odchyľil od svojho predchádzajúceho stanoviska, a preto jeho súčasné rozhodnutie je nepredvídateľné a zasahujúce do princípu právnej istoty.

16. K tvrdeniu odvolateľa, že peňažná suma zodpovedajúca jeho nároku (1.643.318,06 Eur) mala byť vrátená už v priebehu konkurzu, správkyňa uviedla, že nárok odvolateľa nebolo možné uspokojiť počas konkurzu, pretože tomu bránila zákonná prekážka uspokojenia nároku odvolateľa, keďže správkyňa bola zaviazaná veriteľským výborom neuspokojovať v priebehu konkurzu iné pohľadávky než bežné výdavky spojené s udržiavaním a správou podstaty. Aj návrh na vykonanie exekúcie bol zamietnutý pre zákonnú nemožnosť jeho uplatnenia. Správkyňa riadne a včas reagovala na list odvolateľa, ktorým si svoj nárok po právoplatnom skončení súdneho sporu prihlásil s odôvodnením, že tento nárok bude riadne

vysporiadaný v rámci rozvrhového konania. Žiadne ďalšie výzvy súdu alebo odvolateľa správkyňa neobdržala.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“) po prejednaní odvolania v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

18. Podľa ustanovenia § 29 ods. 1 ZKV v znení účinnom do 31.07.2000, správca podáva súdu správy o speňažovaní majetku z podstaty. Konečnú správu spolu s vyúčtovaním svojej odmeny a výdavkov predloží súdu po speňažení majetku z podstaty. Odmenu a výdavky vyúčtujú aj osobitní správcovia a zástupca správcu, ako aj tí, ktorých súd v priebehu konania zbavil funkcie správcu.

19. Podľa odseku 3 vyššie citovaného ustanovenia, súd preskúma konečnú správu o speňažení majetku z podstaty a o vyúčtovaní odmeny a výdavkov, odstráni po vypočutí správcu zistené chyby alebo nejasnosti a upovedomí o konečnej správe a vyúčtovaní úpadcu a konkurzných veriteľov. Upozorní pritom, že do 15 dní odo dňa, keď konečná správa a vyúčtovanie boli vyvesené na úradnej tabuli súdu, môžu proti nim podať námietky.

20. Podľa odseku 4 vyššie citovaného ustanovenia, konečnú správu a vyúčtovanie prejedná súd na pojednávaní, na ktoré predvolá správcu, úpadcu a konkurzných veriteľov, ktorí podali námietky, prípadne aj veriteľský výbor, a rozhodne o nej uznesením, ktoré im doručí a vyvesí na úradnej tabuli súdu.

21. Podľa ustanovenia § 31 ods. 1 ZKV, nároky na vylúčenie vecí z podstaty (§ 19 ods. 2), pohľadávky proti podstate (§ 31 ods. 2), nároky na oddelené uspokojenie (§ 28), nároky podľa § 5 ods. 2, nároky podľa § 9b ods. 3 a pracovné nároky (§ 31 ods. 3) možno uspokojiť kedykoľvek v priebehu konkurzného konania. Iné nároky možno uspokojiť len podľa právoplatného rozvrhového uznesenia.

22. Pohľadávkami proti podstate sú v zmysle ustanovenia § 31 ods. 2 ZKV nároky (vzniknuté po vyhlásení konkurzu) na náhradu nákladov spojených s udržiavaním a správou podstaty vrátane nároku správcu na úhradu odmien a výdavkov, dane, poplatky, clá a pohľadávky z realizovaných štátnych záruk, neoprávnene použitých alebo zadržaných prostriedkov štátneho rozpočtu a rozpočtov štátnych fondov, ak ich splatnosť nastala v priebehu konkurzného konania, a ďalej nároky veriteľov zo zmlúv uzavretých správcom, ako aj nároky na vrátenie plnenia zo zmluvy, od ktorej sa odstúpilo podľa § 14 ods. 3 písm. a).

23. Podľa ustanovenia § 32 ods. 1 ZKV, v rozvrhu sa uspokoja pohľadávky v tomto poradí:

- a) výdavky a odmena správcu;
- b) pohľadávky proti podstate (§ 31 ods. 2) s výnimkou daní, poplatkov, cla a pohľadávok z realizovaných štátnych záruk, neoprávnene použitých alebo zadržaných prostriedkov štátneho rozpočtu a rozpočtov štátnych fondov, nároky podľa § 5 ods. 2, § 9b ods. 3 a § 31 ods. 3;
- c) peňažné náhrady vyplatené zamestnancom z garančného fondu, poistné na zdravotné poistenie, poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie, príspevok na poistenie v nezamestnanosti, príspevok do garančného fondu, ktoré vznikli v priebehu konkurzu;
- d) dane, poplatky, clá a pohľadávky z realizovaných štátnych záruk, neoprávnene použitých alebo zadržaných prostriedkov štátneho rozpočtu a rozpočtov štátnych fondov podľa § 31 ods. 2.

24. Podľa ustanovenia § 32 ods. 2 ZKV, po úplnom uspokojení pohľadávok podľa odseku 1 sa uspokoja aj ostatné nároky v tomto poradí:

- a) pohľadávky majiteľov hypotekárnych záložných listov a komunálnych obligácií vydaných bankou vykonávajúcou hypotekárne obchody a pohľadávky veriteľov z kúpnych zmlúv na nákup jatočných zvierat, mlieka, ovocia a zeleniny od ich výrobcov (pohľadávky prvej triedy);
- b) ostatné nároky úpadcových zamestnancov z pracovnoprávneho vzťahu alebo z obdobného pracovného vzťahu za posledné tri roky pred vyhlásením konkurzu, pohľadávky výživného, dane, poplatky, clá a pohľadávky z realizovaných štátnych záruk, neoprávnene použitých alebo zadržaných

prostriedkov štátneho rozpočtu a rozpočtov štátnych fondov (požiadavky druhej triedy);
c) poisťné na zdravotné poisťenie, poisťné na nemocenské poisťenie, poisťné na dôchodkové zabezpečenie, príspevok na poisťenie v nezamestnanosti, príspevok do garančného fondu, ktoré vznikli najneskôr tri roky pred vyhlásením konkurzu, požiadavky Fondu ochrany vkladov vo výške vyplatených náhrad vkladateľom 4d) (požiadavky tretej triedy);
d) ostatné požiadavky (požiadavky štvrtej triedy) s výnimkou požiadavok podľa písmena e);
e) požiadavky zo zmlúv, ktoré obsahujú záväzok podriadenosti 4e) (požiadavky piatej triedy).

25. Napadnutým uznesením konkurzný súd v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu SKB, a.s. schválil konečnú správu s vyúčtovaním odmeny a výdavkov správcu, ktorú dňa 29.05.2019 v súlade s § 29 ods. 1 ZKV predložila konkurznému súdu správkyňa konkurznej podstaty úpadcu.

26. Odvolací súd sa stotožnil s názorom konkurzného súdu, že právoplatne priznaná požiadavka úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. v sume 1.643.318,06 Eur nemá povahu žiadnej z požiadavok, ktorých taxatívny výpočet je uvedený v § 31 ZKV a ktoré je možné uspokojovať kedykoľvek v priebehu konkurzného konania. Požiadavka úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. bola právoplatne priznaná rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 66Cbi/148/2000-629 z 25.04.2012 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 5Obo/60/2012, 5Obo/61/2012 z 19.09.2013 v konaní o odporovateľnosť právneho úkonu a zaplataenie sumy 1.643.318,06 Eur (uplatnená správcou konkurznej podstaty úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. proti SKB, a.s. na základe žaloby z 20.03.2000, t. j. v čase, kedy na SKB, a.s. nebol vyhlásený konkurz). Vyhlásením konkurzu uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1K/118/00 zo 04.07.2000 na SKB, a.s. došlo v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 písm. d/ ZKV ex lege k prerušeniu uvedeného konania a pokračované v ňom bolo na základe toho, že správkyňa dňa 23.06.2008 udelila súdu súhlas na pokračovanie v prerušenom konaní. Vo veci bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom č. k. 66Cbi/148/2000-629 z 25.04.2012 v spojení s rozsudkom NS SR sp. zn. 5Obo/60/2012, 5Obo/61/2012 z 19.09.2013, t. j. už po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu SKB, a.s. O odporovateľnosti právneho úkonu bolo rozhodované v zmysle § 15 a § 16 ZKV, pričom z ustanovenia § 16 ods. 4 ZKV vyplýva, že právny úkon, ktorému konkurzný veriteľ alebo správca s úspechom odporoval, je voči konkurzným veriteľom právne neúčinný; všetko, o čo sa odporovateľným právnym úkonom dlžníkov majetok ukrátil, sa musí vrátiť do podstaty, a ak to nie je možné, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. Odvolací súd je to názoru, že pokiaľ by na majetok SKB, a.s. ako osoby, ktorá mala z odporovateľného právneho úkonu prospech, nebol vyhlásený konkurz, táto by v zmysle právoplatných rozsudkov Krajského súdu v Bratislave a NS SR bola povinná vrátiť úpadcovi CHIRANA- PREMA a.s. sumu 1.643.318,06. Avšak vzhľadom k tomu, že v priebehu súdneho konania bol na SKB, a.s. vyhlásený konkurz a požiadavka bola právoplatne priznaná až po vyhlásení konkurzu, konkurzné konanie na SKB, a.s. sa momentom vyhlásenia konkurzu riadi ustanoveniami ZKV ako lex specialis a aplikácia uvedených ustanovení (procesných aj hmotnoprávných) má prednosť pred aplikáciou iných procesných a hmotnoprávných ustanovení lex generalis. Právoplatne priznaná požiadavka 1.643.318,06 Eur mala byť - aj podľa názoru odvolacieho súdu - prihlásená v konkurznom konaní SKB, a.s. ako podmienená požiadavka, o ktorej sa vedie súdne konanie. Súd rozhodujúci o odporovateľnosti právneho úkonu v zmysle § 15 a § 16 ZKV nie je konkurzným súdom, a preto nerozhoduje o povahe požiadavky (o akú požiadavku sa jedná, do ktorej triedy patrí a podobne), o čom je oprávnený rozhodnúť len konkurzný súd. O vylúčení predmetnej požiadavky zo súpisu majetku konkurznej podstaty SKB, a.s. nebolo ani rozhodnuté podľa ustanovenia § 19 ZKV.

27. Po vyhlásení konkurzu na majetok SKB, a.s. každý veriteľ bol povinný prihlásiť svoju požiadavku podľa ustanovenia § 20 ZKV formou prihlášky na konkurznom súde, pokiaľ sa nejednalo o tzv. prednostnú požiadavku v zmysle ustanovenia § 31 ZKV, ktorú je možné uspokojiť aj počas konkurzného konania (pokiaľ sú v majetku konkurznej podstaty na to postačujúce finančné prostriedky), a ktorá sa uplatňuje u správcu konkurznej podstaty. Aj z komentára k ustanoveniu § 20 ods. 1 ZKV (Milan Ďurica: Zákon o konkurze a vyrovnaní) vyplýva, že veriteľ, ktorý chce byť uspokojený z majetku úpadcu, na ktorý súd vyhlásil konkurz, musí si svoj nárok uplatniť na súde formou prihlášky, s výnimkou nárokov, ktoré sa uplatňujú u správcu, pričom prihlášku musí podať aj veriteľ, ktorý o svojom nároku vedie súdne alebo iné konanie alebo ho má priznaný rozhodnutím súdu alebo iného

oprávneného orgánu. Keďže pohľadávka právoplatne priznaná rozsudkami súdov vo výške 1.643.318,06 Eur po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu SKB, a.s. nepredstavuje tzv. prednostnú pohľadávku podľa § 31 ods. 1, 2, 3 ZKV, konkurzný súd postupoval správne, keď neschválil jej zaradenie ako pohľadávky podľa § 31 ods. 1, 2, 3 ZKV pod čl. VI. bod. 6.1 konečnej správy, doručenej súdu dňa 29.05.2019 a jej uvedenie v prílohe č. 1 pod poradovým číslom 75. Následne potom v druhej výrokovej vete uznesenia (závislom výroku) správne rozhodol, keď schválil konečnú správu s tým, že suma uvedená v článku VI. bod 6.1 konečnej správy sa upravuje zo sumy 3.077.374,87 Eur na sumu 1.434.056,81 Eur a v článku VIII. konečnej správy sa suma určená na uspokojenie veriteľov upravuje zo sumy 8.580.749,71 Eur na sumu 10.224.067,77 Eur. Uvedená pohľadávka je súčasťou majetku, ktorý patrí do konkurznej podstaty úpadcu SKB, a.s. (nebola z neho žiadnym právne relevantným spôsobom vylúčená), pričom v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 ZKV cieľom konkurzu je pomerné uspokojenie veriteľov z úpadcovho majetku, keďže majetok úpadcu spravidla nepostačuje na plné uspokojenie všetkých veriteľov.

28. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou odvolateľa, že o zaradení jeho pohľadávky do príslušnej triedy mal konkurzný súd procesne rozhodnúť vo výroku napadnutého uznesenia o schválení konečnej správy. O zaradení pohľadávok veriteľov do tried rozhoduje konkurzný súd až v rozvrhovom uznesení postupom podľa ustanovenia § 32 ZKV, po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o schválení konečnej správy. V štádiu konania o rozvrhu odvolateľ môže uplatňovať svoje procesné práva, pričom proti rozvrhovému uzneseniu je možné podať aj riadny opravný prostriedok. K odňatiu žiadneho procesného práva odvolateľovi - podľa názoru odvolacieho súdu - preto nedošlo. V súvislosti s nezaradením pohľadávky odvolateľa ako prednostnej pohľadávky, ktorú by bolo možné uspokojiť postupom podľa § 31, resp. § 32 ods. 1 ZKV konkurzný súd v odôvodnení svojho uznesenia navyiac uviedol, že táto pohľadávka predstavuje tzv. ostatnú pohľadávku - pohľadávku štvrtej triedy (§ 32 ods. 2 písm. d/ ZKV). Keďže sa nejedná o tzv. prednostnú pohľadávku v zmysle § 31 ods. 1 až 3 ZKV, nie je možné ju ani prednostne uspokojiť v zmysle § 32 ods. 1 ZKV a nemá ani povahu pohľadávky podľa § 32 ods. 2 písm. a/ až c/ ZKV, t. j. pohľadávky prvej, druhej a tretej triedy. Konštatácia konkurzného súdu o zaradení pohľadávky úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. do štvrtej triedy ako tzv. ostatnej pohľadávky v odôvodnení napadnutého uznesenia je nadbytočná, keďže o (ne)zaradení pohľadávok bude rozhodované konkurzným súdom až v rozvrhovom uznesení, avšak nepredstavuje takú vadu napadnutého uznesenia, pre ktorú by bolo potrebné celé uznesenie o schválení konečnej správy zrušiť a vec vrátiť konkurznému súdu na ďalšie konanie. Relevantným totiž je záver konkurzného súdu, že predmetná pohľadávka vo výške 1.643.318,06 Eur nie je tzv. prednostnou pohľadávkou podľa § 31 ods. 1, 2 a 3 ZKV, ako to tvrdil odvolateľ.

29. Odvolací súd nesúhlasí ani s tvrdením odvolateľa, že rozhodnutie konkurzného súdu je v rozpore s princípom právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, keď ten istý súd dospel k záveru, že nárok úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. nebude uspokojený, hoci predtým právoplatným rozsudkom uložil SKB, a.s. vrátiť do konkurznej podstaty úpadcu CHIRANA-PREMA a.s. peňažnú náhradu vo výške 1.643.318,06 Eur. K uvedenému odvolací súd uvádza, že rozsudok č. k. 66Cbi/148/2000-629 vydal Krajský súd v Bratislave v incidenčnom (sporovom) konaní, v ktorom rozhodoval o odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 15 a § 16 ZKV, pričom konkurzné (nesporové) konanie vedie síce Krajský súd v Bratislave pod sp. zn. 1K/118/2000, avšak ako súd konkurzný, ktorý rozhoduje o usporiadaní majetkových pomerov úpadcu SKB, a.s. v konkurze (v rámci toho o uspokojení pohľadávok konkurzných veriteľov, vylúčení určitej veci, pohľadávky alebo práva zo súpisu majetku, uspokojení pohľadávok proti podstate v priebehu konkurzu, a podobne). O uspokojení pohľadávok konkurzných veriteľov, ich zaradení do tried a postupe uspokojenia pohľadávok rozhoduje konkurzný súd, pričom o týchto otázkach nie je oprávnený rozhodovať súd v incidenčnom sporovom konaní, medzi ktoré patrí aj konanie o odporovateľnosť právneho úkonu (§ 15, § 16 ZKV). Uvedené vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 66Cbi/148/2000-629 zo dňa 25.04.2012 (strana 12), v ktorom uvedený súd (rozhodujúci incidenčný spor) uviedol, že „Podľa názoru súdu, okrem skúmania predpokladov podľa § 15 a § 16 ZKV, skúmanie predpokladov prihlásenia do konkurzu podľa § 20 ods. 1 ZKV, resp. skúmanie náležitostí pohľadávky proti podstate pri rozhodovaní o priznaní nároku podľa § 16 ods. 4 ZKV na vrátenie do podstaty, resp. poskytnutie peňažnej náhrady nie je možné. Súd by tak

postupoval nad rámec ustanovení § 15 - § 16 ZKV a nad rámec žalôb o odporovanie právneho úkonu“. Z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Obo/60/2012, sp. zn. 5Obo/61/2012 z 19.09.2013 (strana 12) vyplýva, že ustanovenie § 15 a § 16 ZKV nemá vyššiu právnu silu a prednosť pred ustanovením § 20 ZKV, pretože tieto ustanovenia sú rovnocenné a práva takto uplatnené taktiež. Ak by mal zákonodarca v úmysle, aby správca v prípade vyhlásenia konkurzu na žalovaného postupoval tak, ako uvádza žalovaný v odvolaní, bol by to upravené v ZKV. Keďže zákon o konkurze takéto ustanovenia neobsahuje, súd nebude skúmať splnenie predpokladov podľa § 20 ZKV v konaní o odporovaní právnym úkonom podľa § 15 a § 16 ZKV. Samotné ustanovenie § 16 ods. 4 ZKV upravuje právny dôsledok úspešnej odporovateľnosti, ktorým je neúčinnosť právneho úkonu a vrátenie toho, čo sa získalo, ak to nie je možné, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. Iný, resp. ďalší postup v prípade odporovateľnosti právneho úkonu zákon neupravuje. Je nepochybné, že žalobcovia mali v úmysle domáhať sa neúčinnosti predmetného právneho úkonu, a to mali možnosť v konkurze dosiahnuť len postupom podľa § 15 a § 16 ZKV, pretože odporovací úkon stratí svoje účinky voči všetkým konkurzným veriteľom (teda nielen voči žalobcovi 2/) až na základe právoplatného rozhodnutia súdu“. Z odôvodnenia rozsudku NS SR jednoznačne vyplýva, že tento posudzoval splnenie zákonných podmienok pre vyslovenie odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 15 a § 16 ods. 4 ZKV a neriešil (pretože na to nebol ani oprávnený) otázku, či pohľadávka CHIRANA-PREMA a.s. je alebo nie je tzv. privilegovanou pohľadávkou (prednostnou), ktorá môže byť uspokojená kedykoľvek v priebehu konkurzu, alebo či sa jedná o tzv. pohľadávku nepriviligovanú, ktorú je potrebné prihlásiť na súde formou prihlášky podľa § 20 ZKV, keďže túto otázku je oprávnený riešiť len konkurzný súd v konkurznom konaní.

30. Keďže odvolateľ vo svojom odvolaní neuviedol žiadne relevantné dôvody, ktorými by spochybnil vecnú správnosť napadnutého uznesenia o schválení konečnej správy, pričom odvolací súd nezistil ani žiadnu vadu konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo porušenie práva odvolateľa na spravodlivý proces, odvolací súd uznesenie konkurzného súdu o schválení konečnej správy v napadnutej časti potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

31. Uznesenie prijal odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné dovolanie (§ 419 CSP a contrario).